

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	บททั่วไป	1
	1. กฎหมายครอบครัวไทย	1
	2. ความสัมพันธ์ของการสมรสตามกฎหมายเก่ากับกฎหมายใหม่	5
	2.1 พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช 2477	6
	2.2 พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ 5 แห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พุทธศักราช 2519	10
	2.3 พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2533	15
ภาคหนึ่ง	เรื่อง “การหมั้น”	17
บทที่ 2	การหมั้น	19
	1. ลักษณะของการหมั้น	20
	1.1 รูปแบบของการหมั้น	21
	1.2 ทรัพย์สินและกรรมสิทธิ์ในของหมั้น	24
	1.3 คู่สัญญาหมั้น	25
	1.4 สินสอด	28
	1.5 การคืนของหมั้นและสินสอด	34
	2. เงื่อนไขของการหมั้น	35
	2.1 อายุของคู่สัญญาหมั้น	36
	2.2 ความยินยอมให้ทำการหมั้น	37
บทที่ 3	ผลของการหมั้น	43
	1. การหมั้นบังคับให้ทำการสมรสไม่ได้	44

	หน้า
2. การคิดสัญญาหมั้น	45
2.1 การคิดสัญญาหมั้น	45
2.2 ผลของการคิดสัญญาหมั้น	48
2.3 ค่าทดแทน	50
3. การตาย	55
3.1 สาเหตุที่ทำให้ไม่มีการสมรส	56
3.2 ผลที่ตามมา	56
4. การบอกเลิกสัญญาหมั้น	57
4.1 การบอกเลิกสัญญาหมั้นและของหมั้น	58
4.2 การเรียกค่าทดแทน	61
บทที่ 4 การเรียกร้องค่าทดแทนและอายุความ	65
1. การเรียกร้องค่าทดแทน	65
2. อายุความ	68
2.1 อายุความในการเรียกร้องค่าทดแทน	68
2.2 อายุความในการเรียกร้องของหมั้น	69
ภาคสอง เรื่อง “การสมรส”	71
บทที่ 5 เงื่อนไขแห่งการสมรส	73
บทที่ 6 ผลของการฝ่าฝืนเงื่อนไขแห่งการสมรส	93
1. มีผลสมบูรณ์	93
2. มีผลเป็นโมฆะ	96
3. มีผลเป็นโมฆียะ	97
บทที่ 7 การสมรสที่เป็นโมฆะ	99
1. ความเป็นโมฆะของการสมรส	99
1.1 สาเหตุที่ทำให้การสมรสเป็นโมฆะ	99
1.2 การทำให้การสมรสมีผลเป็นโมฆะ	101

	หน้า
	105
2. ผลของการสมรสที่เป็นโมฆะ	107
2.1 ชายหญิงที่ทำการสมรส	114
2.2 บุคคลภายนอก	115
2.3 บุตร	125
บทที่ 8 การสมรสที่เป็นโมฆียะ	125
1. เหตุที่การสมรสเป็นโมฆียะ	129
2. การเพิกถอนการสมรส	135
3. ผลของการสมรสที่เป็นโมฆียะ	139
บทที่ 9 การสิ้นสุดแห่งการสมรส	139
1. ความตาย	139
2. การหย่า	141
2.1 การหย่าโดยความยินยอม	144
2.2 การหย่าโดยคำพิพากษาของศาล	172
3. ข้อยกเว้นที่ไม่สามารถฟ้องหย่าได้	172
3.1 เกิดจากคู่สมรสมีส่วนร่วมในเหตุฟ้องหย่าด้วย	173
3.2 เกิดจากศาลมีดุลยพินิจเห็นว่าเป็นเหตุเล็กน้อยไม่สำคัญ	174
3.3 เกิดจากคู่สมรสให้อภัย	176
4. ผลของการหย่า	177
4.1 ผลต่อการสมรสของสามีกับภรรยา	177
4.2 ผลต่อบุคคลภายนอก	177
4.3 ผลต่อบุตร	184
4.4 ค่าทดแทนและค่าเลี้ยงชีพ	197
4.5 ผลต่อทรัพย์สิน	206
4.6 ผลในเรื่องอื่น ๆ	

		หน้า	
บทที่ 10	บุตร	213	
	1. บุตรเกิดจากการสมรส	213	
	1.1 การสมรสที่สมบูรณ์	213	
	1.2 การสมรสที่ฝ่าฝืนมาตรา 1453	214	
	1.3 การสมรสที่เป็นโมฆะ	215	
	1.4 การสมรสที่เป็นโมฆียะ	217	
	2. บุตรเกิดจากกรณีอื่น ๆ	217	
	2.1 กรณีไม่มีบิดา	218	
	2.2 บิดามารดาได้สมรสกันภายหลัง	218	
	2.3 บิดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตร	218	
2.4 ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร	220		
ภาคสาม	เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา”	223	
บทที่ 11	สิทธิและหน้าที่ระหว่างสามีภรรยา	225	
	1. การอยู่กินช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกัน	225	
	1.1 ต้องอยู่กินด้วยกันฉันสามีภรรยา	225	
	1.2 ต้องช่วยเหลืออุปการะเลี้ยงดูกันตามความสามารถ และฐานะของตน	227	
	2. การแยกกันอยู่ในระหว่างเป็นสามีภรรยา	231	
	3. การเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์	233	
	4. การไม่อุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสฝ่ายที่วิกลจริต	235	
	ภาคสี่	เรื่อง “ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา”	241
	บทที่ 12	บททั่วไป	243
	บทที่ 13	สัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา	257
1. สัญญาก่อนสมรส		257	

	หน้า
1.1 สัญญาก่อนสมรส	257
1.2 แบบของสัญญาก่อนสมรส	260
1.3 การเปลี่ยนแปลงเพิกถอนสัญญาก่อนสมรส	260
1.4 สิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต	263
2. สัญญาระหว่างสมรส	263
บทที่ 14 ประเภทของทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา	271
1. สิ้นส่วนตัว	271
1.1 ลักษณะของสิ้นส่วนตัว	271
1.2 การเปลี่ยนไปของทรัพย์สินที่เป็นสิ้นส่วนตัว	278
2. สิ้นสมรส	280
2.1 ลักษณะของสิ้นสมรส	280
2.2 การขอให้ลงชื่อในสิ้นสมรส	289
บทที่ 15 การจัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา	293
1. การจัดการสิ้นส่วนตัว	293
2. การจัดการสิ้นสมรส	294
2.1 การจัดการสิ้นสมรสร่วมกันตามกฎหมาย	294
2.2 การจัดการสิ้นสมรสตามลำพัง	301
2.3 ข้อยกเว้นในการจัดการสิ้นสมรสต่างไปจากที่ กฎหมายกำหนด	304
2.4 การให้ความยินยอมในการจัดการสิ้นสมรส	305
3. การทำพินัยกรรมในสิ้นสมรส	314
4. ความสมดุลในอำนาจการจัดการสิ้นสมรส	316
4.1 อำนาจในการจัดการสิ้นสมรสของกลุ่มสมรส ที่ไม่มีอำนาจจัดการ	317

	หน้า
	322
4.2 การแก้ไข การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งการจัดการ สินสมรส	322
บทที่ 16 หนี้สินของสามีกับภรรยา	325
1. หนี้สินระหว่างสามีกับภรรยา	325
2. หนี้ส่วนตัวของสามีหรือภรรยา	326
3. หนี้ร่วมของสามีภรรยา	328
3.1 หนี้ที่ถือว่าเป็นหนี้ร่วม	328
3.2 การบังคับชำระหนี้ร่วม	338
บทที่ 17 การแยกสินสมรส	341
1. การแยกสินสมรส	341
1.1 การแยกสินสมรสโดยผลของกฎหมาย	341
1.2 การแยกสินสมรสโดยการร้องขอตามมาตรา 1484	342
1.3 การแยกสินสมรสโดยการร้องขอตามมาตรา 1598/17	343
2. ผลของการแยกสินสมรส	344
3. การยกเลิกการแยกสินสมรส	344
4. การช่วยกันออกค่าใช้จ่ายเมื่อไม่มีสินสมรสแล้ว	345
รายการอ้างอิง	347